

שְׁדָר הַקְּלָמָד לְלִזְמָן י' אַלְולָה (הילולת רבי פנחס מקוריין):

שְׁפָרָר כְּקֹפְּעַי פְּזֹהַרְיַץ הַשְׁמָעָה

הַנּוֹרָה פְּדָעָן לְצֹוֹן לְצֹוֹן, זְכֻלוּנוּ לְכָלְכָה:

דָע, שֶׁעֱקָר הַתְּחִבָּרוֹת וְדִבְקוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבְּרָךְ הוּא עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה. בַּי הַתְּפִלָּה הוּא שַׁעַר, שַׁדְּרָךְ שֵׁם גְּנָסִין לְהַשֵּׁם יִתְבְּרָךְ, וּמִשֵּׁם אַשְׁתָּמֹדְעֵין לְהָ. בַּי תְּפִלָּה הִיא מַלְכֹות, בַּמּוֹ שְׁבָתוֹב (תְּהִלִּים ק"ט) "זָאֲגִי תְּפִלָּה"; וְתְּפִלָּה - לְשׁוֹן הַתְּחִבָּרוֹת, בַּמּוֹ שְׁבָתוֹב (בִּרְאָשִׁית ל): "גְּפָתּוֹלִי אֱלָקִים גְּפָתּוֹלְתִּי", תְּرַגּוּמוֹ: 'לְשׁוֹן הַתְּחִבָּרוֹת'.

וּבְשַׁבְּיַל זה עַל-פִּירְבָּב בְּשָׁאָדָם מִתְפִּלֵּל נֹפְלִים לוֹ מִחְשָׁבּוֹת של גְּדוּלָה. בַּי הַתְּפִלָּה, הִינוּ בְּחִינָת מַלְכֹות, בְּחִינָת אָגִי, הִיא בְּגָלוֹת בַּתּוֹךְ מַלְכֹות הַרְשָׁעָה, בַּמּוֹ שְׁבָתוֹב (יְחִזְקָאֵל א): "זָאֲגִי בַּתּוֹךְ הַגּוֹלָה". וּבְשַׁהְיָא רֹצֶחֶת לְצֹאת, אָזִי מִתְאַחַזָּת בָּה מַלְכֹות הַרְשָׁעָה הִינוּ גְּדוּלָה, שְׁגְּדוּלָה היא מִמְּלָכֹות הַרְשָׁעָה, שְׁרוֹצֶחֶת לְהַתְּגִּיד וְלִמְלֹךְ. זוֹה שְׁמַתְּפִלְלִים בְּכַח, בָּזָה נוֹתֵן כַּח בְּתִפְלָה לְהַתְּחִזֵּק בְּגַגְדָּם מַלְכֹות הַרְשָׁעָה לְצֹאת מִגְּלוֹתָה. זוֹה (תְּהִלִּים ס"ח): "תָּנוּ עֹז לְאֱלָקִים עַל יִשְׂרָאֵל גָּאוֹתָו". בְּד הַגָּאוֹת, הִינוּ מִלְכֹות הַרְשָׁעָה, גּוֹבָרָת עַל יִשְׂרָאֵל, הַתְּקֹונֵן לֹזָה - שְׁתִתְפִּלֵּלוּ בְּכַח וְתִחְזֹקוּ אֶת אֱלָקִים, הִינוּ בְּחִינָת אָגִי.

וֹזָה (דָבָרים ח): **וַיַּזְכַּרְתָּ אֶת הָאֱלֹקִיךְ, בַּי הוּא הַנְּתָן לְךָ פְּתָח לְעֹשָׂות חַיִל.** פְּרוֹשָׁה, שְׁעַל-יְדֵי הַכְּחָה תִּתְקֹז אֶת אַשְׁתִּיחֵיל, בְּחִינָת מַלְכֹות. וֹזָה פְּרוֹשָׁה: 'לִמְקַנֵּי גְּבָסִין' (הִינוּ תְּרַגּוּם של לְעֹשָׂות חַיִל - לִמְקַנֵּי גְּבָסִין). פְּרוֹשָׁה, בַּי הַמַּלְכֹות בְּד אִיהִי בְּגָלוֹתָה אָזִי אֹמֶרֶת: "אֵל תְּרַא אָגִי שָׁאֲגִי שְׁחַרְחָרָת" (שִׁיר-הַשִּׁירִים א), בַּי הִיא

מִלְבָשֶׁת בַּלְבּוֹשִׁין אֲכֻמִּין, בַּלְבּוֹשִׁין דָּקְלָפִין וּמְכָסָה בָּהֶם. וְאֵזִי:
"בְּצַפּוֹר גָּדָדָת מִן קָגָה כֵּן אִישׁ גָּדוֹד" (מִשְׁלֵי כ"ז), בַּי הִיא כֵּן דִּילָה,
וּכְדִי אָדָם מִתְפַּלֵּל בְּכָח וּמוֹצִיא אֹתָה מִגְּלוֹתָא, מִכְפּוֹיִין דִּילָה,
וּגְעַשְׂיָת כֵּן לְהַקְדּוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא. וְזֹה פְּרוֹשׁ: 'לִמְקָנֵי' – לְשׁוֹן כֵּן
גְּכִים – לְשׁוֹן כְּפִינִים. וּעַקְרָב כְּנוֹתָה יְהִיָּה, שַׁתְתָקֵן הַשְּׁבִינָה כִּי
לְזַוְּגָה עִם בָּעֵלָה. וְזֹה פְּרוֹשׁ: לִמְעֵן הַקִּים אֶת בְּרִיתְךָ – הַקְמָת
הַבְּרִית רַמֵּז לְזַוְּג. בַּי מִתְחַלָּה צְרִיךְ אֶת עֲרוֹתָא דְלִתְתָּא, הִגֵּנוּ תָקֵן
הַשְּׁבִינָה, וּבְשַׁהְשְׁבִינָה מִתְלַבְּשָׁת בַּלְבּוֹשִׁין גְּהִירִין: 'חֹזֶר סָמֶק יָרֶק,'
בְּחִינָת אָבוֹת, וְהִיא בְּחִינָת שְׁבוּעָה, בְּחִינָת שְׁבָעָה (עַי זָהָר וַיֵּשֶׁב
קְפָא). וּגְעַשָּׁה בְּאַלּוּ עַכְשָׁו גְּשָׁבָע לְאָבוֹת וְזֹה: אָשֶׁר גְּשָׁבָע
לְאָבוֹתֶיךָ פִּיּוֹם הַזֹּה – בַּיּוֹם הַזֹּה דִּיקָא. גְּמַצָּא עַל-יִדִי תְּפִלָּה בְּכָח
גַּתְחִיד שְׁבָועָה לְאָבוֹת:

תּוֹרָה

אגוזים הַגְּקָרְאִים לוֹזִים, הם רׂומְזִים לְבָחִינָת לֵאָה שֶׁהִיא בָּעֶרֶף, שֶׁהִיא גַּקְבָּא רַאשׁוֹנָה, וְאַחֲרִיכָּה גַּכְנָסִין לְבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁזֹּה אָבָה בָּחִינָת: יַעֲקֹב קָרָאוּ בֵּית-יְהוָה (פֶּסֶחִים פח). וּזֹהוּ שְׁפִירְשׁ רִשְׁיָה (שׂופטִים א), שַׁדְּרָךְ לוֹז גַּכְנָסִין לְבֵית אָל. וּזֹהוּ (ישעיה מ): "גַּחְמוֹ גַּחְמוֹ". שְׁתֵּי פְּעָמִים גַּחְמוֹ גִּימְטְּרִיאָה קָדְלָה, שֶׁזֹּה אָבָה בָּחִינָת עֶרֶף, שְׁעַלְיִידָה גַּכְנָסִין לְבֵית אָל. וּזֹהוּ שְׁלֹשָׁה שְׁבּוּעֹות שֶׁהֵם עִשְׁרִים וּאַחַד יוֹם שְׁבֵין הַמִּצְרִים, וּכְנֶגְדוֹ בְּאַילּוֹן לוֹז. בְּשִׁבְילּוֹ זֶה גּוֹהָגִין לְאַכְלָה בֵּיתָה בְּסַעַדָה הַמִּפְּסָקָת בְּתִשְׁעָה בָּאָבּ, כִּי הַבִּיצָה גְּמַרְתָּ בְּעִשְׁרִים וּאַחַד יוֹם, כְּמֹאָמָר חַכְמִינוֹ, זְכֻרוֹנָם לְבָרְכָה (בְּכוֹרוֹת ה) (עין תומפות שם): תְּרִנְגְּלָתָ מַזְלָה לְעִשְׁרִים וּאַחַד יוֹם וּכְוֹן, וּכְנֶגְדוֹ בְּאַילּוֹן לוֹז. וּזֹהוּ הַעֲצָם לוֹז שִׁיעַשׁ בָּעֶרֶף אָדָם, שִׁיעַשׁ אָחָר

כְּלִיוֹן הַגּוֹף, וּמִמְּנָנוּ יִתְחִדְשּׁ בְּגִין הַגּוֹף בְּשֶׁעֶת תְּחִיתַהְמָתִים. וְזֹהוּ עֲקָר גְּחַמּוֹתֵינוּ, בְּחִינַת 'גְּחַמּוֹ גְּחַמּוֹ' כְּגַם, כִּי עַל הַגּוֹף גַּאֲמָר (רוֹת גָּ): "שְׁבָבִי עַד הַבָּקָר", שֶׁהָזָא עַת הַתְּחִיָּה, וְהַגָּה בַּבָּקָר וְהַגָּה הִיא לְאָה (בִּרְאָשִׁית כ"ט) – הִינּוּ עָצְם לֹז הַגָּל, שְׁעַלְיִידָה גַּתְבָּגָה הַגּוֹף. וּבְשִׁבְיָל שְׁפָל כְּבוֹנָתו שֶׁל יַעֲקֹב הִיה בְּשִׁבְיָל רְחָל, גַּאֲמָר בְּבִגְיָרְחָל, דְּהִינּוּ יוֹסֵף: "זְלֻקְדָקְדָ נְזִיר אֲחִיו" (בִּרְאָשִׁית מ"ט), וּבְבִגְיָמָיו בְּתִיב (דָּבָרים ל"ג): "זְבִין בְּתִפְיו שְׁבָן". רְמֹז, שְׁעַלְיִידִי בְּחִינַת לְאָה שֶׁהִיא רְאֵשׂוֹנָה, יִכּוֹל לִבּוֹא לְבְחִינַת רְחָל. קְדָקְדָ וּבְתִפְיו זֶה בְּחִינַת לֹז הַגָּל. עַרְף גִּימְטְרִיא שׁ"ג רְאֵשִׁיתְבּוֹת: שְׁבָת גְּחַמּוֹ, רְמֹז לְהַגָּל:

הַתְּוֹרָה פָּרָה

דָע, שְׁעַלְיִידִי שֶׁהָעוֹלָם הִם מִקְטָגִי אָמָנה, עַלְיכֶנּוּ הִם צְרִיכִים לְתַעֲנִית, דְּהִינּוּ עֲבוֹדוֹת קְשׁוֹת. כִּי בְּוֹדָאי יִדּוּעַ, שְׁאָפָשֶׁר לְעַבְדֵ הַשֵּם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל דָבָר, כִּי 'אֵין הַקְדּוֹשָׁבָרוֹדִיהְוָא בָּא בְּטַרְוָגִיא עִם בְּרִיּוֹתִיו' (עֲבוֹדָה זָרָה ג), אֲךָ מָה שְׁצְרִיכִין לְפָעָמִים לְעַבְדוֹת קְשׁוֹת, הָזָא בְּבְחִינַת מָה שְׁאָמְרוּ רְבּוֹתֵינוּ, זְכּוּגָם לְבָרְכָה (סְנַחְדרִין עד): 'בְּשֶׁעֶת שְׁמַד אָפָלוּ אַעֲרָקְתָא דְמִסְאָגִי יִהְרָגֵן יַעֲבָרֵר'. גְּמַצָּא שְׁאָפָ שְׁבָאָמָת אֵין רְאוּי שְׁיִהְרָגֵן עַל זֶה, אֲךָ מְחַמֵּת שֶׁהָזָא שְׁעֶת שְׁמַד, וְהִם מִתְגִּבְרִים וּרְזִצִּים דִיקָא לְהַעֲבִירֵוּ עַל דָת וְלַחֲבֵיאוֹ לְכִפּוֹת, הִם וִשְׁלֹום, עַלְיכֶנּוּ הָזָא מִכְרָחֵל לְמִסְרָר גְּפָשׁו אָפָלוּ עַל דָבָר קָל. וְהַעֲבוֹדָה זָרָה וְהַכִּפּוֹת הִם בְּבְחִינַת (תְּהִלִים קל"ה): "אָפָ אֵין יִשְׁרֹוח בְּהָם" – שְׁאֵין בְּהָם שָׁוּם רְוֹחֵךְ כָּל. וְהַקְטָגִי אָמָנה הִם בְּבְחִינַת "מִקְצָרִירָוָה", שֶׁהָזָא כְּמוֹ מִמְצָעָה, דְּהִינּוּ שְׁאֵין לְהָם אָמָנה שְׁלָמָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת מִאֲרִיךְ רְוֹחוֹ,

זֶלְקָן נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

כְּפִטְמָנָה פְּזָהָרֶת זָצְעָל "אַנְךָ אֲשֶׁר מִזְמָה שְׂדֵךְ מִסְפָּרִי רַבְבָּשׂוּ אֶחָד תַּזְקֹזֵז לְפָלָא"

"חַק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹרָעִי הַוּצָאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׁבַּת תִּיקְוֹן המידות

בְּמוֹבָא בְּמָקוֹם אַחֲר (בְּלֻקּוּטִי אַסְיָמָן קְנָה), וְאַפְּ-עַלְ-פִּיכְנָן אַיִּגָּם כּוֹפְרִים לְגָמְרִי, שְׁאֵין לְהֵם שָׁוֹם רֹוחַ כָּלֶל, רַק הֵם כִּמוֹ מִמְצָע, וְרוֹחָם קְצָרָה בְּחִינַת מִקְצָרִרְוַת. וְזֹהוּ (שְׁמוֹת ו): "מִקְצָרִרְוַת וּמַעֲבַדָּה קָשָׁה" – שְׁמַחְמַת שְׁהָם בְּבְחִינַת "קְצָרִי רֹוחַ", מִחְמַת שְׁהָם קְטָפִי אַמְגָה בְּגַ"ל, עַלְיִדְיִזָּה צְרִיבֵין לְעַבּוֹדוֹת קְשׁוֹת וְלַתְעִגִּיתִים בְּגַ"ל. כִּמוֹ שְׁבָשְׁעַת הַשְּׁמַד שְׁהָיָא קְלָקָול אַמְגָה לְגָמְרִי, צְרִיבֵין אַפְלוּ לְמִסְרָר נְפָשָׁם מִפְשָׁש אַפְלוּ עַל דָּבָר קָל, בְּמוֹ-כְּנוּן כְּשִׁישָׁ קְטָנוֹת וּפְגָם בְּאַמְגָה, צְרִיבֵין לְעַשׂוֹת עַבּוֹדוֹת קְשׁוֹת בְּגַ"ל. וַיְישַׁ בְּמָה בְּחִינּוֹת בְּקְטָפִי אַמְגָה. כִּי יִשְׁ אַפְלוּ צְדִיקִים שְׁהָם קְטָפִי אַמְגָה, כִּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ רְבוֹתִינוּ, זְכַרְזָנוּם לְבָרְכָה (סֹטָה מַח): עַל פָּסּוֹק: "כִּי מַי בָּז לִיּוֹם קְטָנוֹת" – 'מַי גָּרָם לְצְדִיקִים' וּכְוּ:

פֶּלֶךְ קְצָרָה כְּלָקָעָה מְזֹהָרָיְזָה חַזְוֹעָה:

תורה פד

א עַקְרָב הַתְּחִבְרוֹת וְדַבְקוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ הוּא עַלְיִדִי הַתְּפִלָּה. כִּי הַתְּפִלָּה הוּא שַׁעַר שְׁדָרָה שֵׁם נְבָנִים לְהַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ וּמִשְׁם מְבִירֵין אֹתוֹ:

בְּעַלְ-פִּי רַב כְּשַׁאֲדָם מִתְפִּילָל נֹפְלִים לוֹ מִחְשָׁבּוֹת שֶׁל גְּדָלוֹת זוֹה בְּחִינַת גְּלֹזָת הַשְּׁכִינָה. וְעַלְיִדִי שְׁמִתְפִּילָל בְּכָח עַלְיִדְיִזָּה מִתְגָּבֵר עַל הַפְּגִיוֹת וְהַמִּחְשָׁבּוֹת שֶׁל גְּדָלוֹת וּמִבְטָל אֹתָם. וְעַלְיִדְיִזָּה מֹצִיא הַשְּׁכִינָה מְגָלוֹתָה וּמִתְקַנָּה. וְגֹרָם לְעַשׂוֹת יְחִידָה קְדֹשָׁא בָּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינָתָה. גַּם עַלְיִדִי תִּפְלָה בְּכָח גַּתְחִידָשׁ הַשְּׁבּוּעָה לְהָאָבוֹת וּגְעַשָּׁה כְּאֶלְוֹ עַכְשָׁו גְּשָׁבָע לְאָבוֹתִינוּ:

תורה פה

א הָעָצָם לוֹ שִׁיעַשׁ בְּעַרְף הָאָדָם שִׁיעַשׁ אֲרָר אַחֲר בְּלִיּוֹן הַגּוֹת. וּמִמְגָן

וְתַחְדֵשׁ בְּגִינֵוּ הַגּוֹף בְּשֶׁעֶת תְּחִיתַת הַמְּתִים. זֶה עֲקָר גְּחַמְתָנוּ (עַזְנִים):

תורה פו

א בְּשִׁישׁ קָטְנוֹת וּפְגָם בְּהַאֲמֹנוֹת צְרִיכֵין לְעַשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת כְּגֹון תְּעִנִית וּבְיוֹצָא. אָבֶל בְּשֶׁהָאֲמֹנוֹת בְּשִׁלְמוֹת יִכּוֹלִים לְעַבְדָ אֶת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל דָבָר. כִּי אֵין הַקְדּוֹשִׁבְרוֹךְ הַזָּהָר בָּא בְּטֻרְגְּנִיא עִם בְּרִיּוֹתָיו:

סְקָרֶר עַמְּלָא מַפְּנֵחַ רַעַ"ה חַנְנָה

בְּדָרְךָ שָׁאַל אָוֹתִי ר' אַהֲרֹן הַגּוֹרֵט לְעַיל אָמֵן אֵין אָתִי אֵיזָה סִפְרַחַדְשׁ וּבָזָה הַחַיָה אָוֹתִי וְתָכָפַת הַשְׁבָתִי לוֹ שִׁישׁ אָתִי סִפְרַחַדְשׁ שֶׁלֹא רְאִיתֶם אָוֹתוֹ עַדְיוֹן בְּמִדְיָנָה זוֹ וּשְׁמוֹ סִפְרַתְקוּטִי מִזְהָרְבֵזׁ וְזֹה הַעֲגִינֵוּ הַחַיָה אָוֹתִי מַאֲדָ, וְאַמְרָתִי בְּלַבִּי שְׁבָשְׁבֵיל זֹה לְבַד בְּדָאי כָל הַיּוֹרִים וּטְלַטְזָלִים שִׁישׁ לֵי שָׁאַנְיִי עַבְשָׁוּ כְמוֹ בְגִלוֹת מִצְרִים שָׁאַנְיִי גַע וְגַד וּמַטְלַטְלַל וּמַבְלַבְלַל בְּאַלְכְּסְנְדְרִיא שֶׁל מִצְרִים אֲשֶׁר מַעֲזָלִם לֹא עַלְהָה עַל דָעַתִי לְהִיוֹת כְאֵן אָבֶל כְשָׁאַנְיִי זֹכָה לְהַזְכִיר בְּאַלְכְּסְנְדְרִיא בְשּׁוֹק שֵׁם הַסִּפְרַ שֶׁל רְבָנוֹ הַגּוֹרֵא זְכַרְנוּ לְבָרְכָה, בְשָׁבֵיל זֹה הַכֶּל בְּדָאי כְּפִי מַה שָׁאַנְיִי מַאֲמִין וַיֹּדַע קָצָת גְּדַלָת קְדַשָּׁת נֹרָאות זֹה הַסִּפְרַ וְגַדֵּל הַפְּעָלוֹת טֹבוֹת וְנֹרָאות שְׁעוֹשָׁה בְעַזְלִם וּבְזִוְּנִים, וְאֵם לֹא הָיָה בְּכָאֵן מַי יַוְדַע מַהָיְהָה נֹזְכָר זֹה הַסִּפְרַ בְּכָאֵן, וְאֵם לֹא בָאָתִי כִּי-אִם בְשָׁבֵיל זֹה דִי, בְפָרְטַת שְׁחַבְגָּתִי תְּכָפַת שְׁעַל יְהִי שְׁאַלְהָה הַזֹּאת בְּזַדְאֵי אַזְכָה לְמַפְרֵר בָאֵן אֵיזָה סִפְרַ וּבָאֵן הַיָּה זֹה בְּזַדְאֵי יַקְרֵר בְּעִינֵי מַעַל בָּל הַזָּן:

וְהַלְכָתִי עַמּוֹ עד לְבֵית הַבָּעֵל הַבָּיִת ר' מְשָׁה הַגּוֹרֵט לְעַיל וְגַבְגָּס עַמִּי אֶל הַעֲלִיה וּרְבִי מְשָׁה הַבָּעֵל הַבָּיִת לֹא בָא לְבֵיתוֹ עַדְיוֹן וְלֹא

הִתְהַשֵּׁךְ שֶׁם כִּי-אָמַר הָאֲשֶׁר וְקִבְּלָה אֹתֶй בְּכֻבּוֹד בְּרִמְיוֹז וְתִכְפֵּחַ
הַתְּפִלְלָתִי מִנְחָה, כִּי כִּبְּרָה פְּנָה הַיּוֹם מַאֲד וְאַחֲרָ מִנְחָה גַּתִּישְׁבָּתִי
קָצָת הַיְכֹן אָנָי בָּעוֹלָם, וְגַחְמָתִי אֶת עַצְמֵי קָצָת, וְחוֹקְתִּי אֶת עַצְמֵי
לְבָטָח בָּה, שְׂיִיחָה הַכֶּל נָכוֹן בְּחִסְדוֹ הַגָּדוֹל וְאַחֲרָ כֵּד הַתְּפִלְלָתִי
מִעֲרִיב וְסִפְרָתִי סִפְירָת הָעָמָר וְקָדָם שְׁגַמְרָתִי בָּא הַבָּעֵל הַבִּית רֵי
מִשְׁה וְקִבְּלָ אֹתֶй בְּסֶבֶר פְּנִים יִפּוֹת וַיִּשְׁבַּתִּי עַמוֹּ עַל הַמִּצְעֹות
שְׁלָהֶם כְּדִרְכָם וְאַחֲרָ כֵּד בָּא רֵי יוֹסֵף שְׁאוֹבֵל שֶׁם גַּם כֵּן אַצְלָ זֶה
הַבָּעֵל הַבִּית, וְשָׁאָר אֲנָשִׁים שְׁבָנִים וְדִבְרָתִי עַמְּהֶם וְקִבְּלוּ אֹתֶй
בְּכֻבּוֹד וְדִבְרָתִי עַמְּהֶם מַעֲנִין הַדָּרֶךְ מִבָּאָן לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וְקָצָתָם
אָמָרוּ שְׁאָרִיכִין לְסֹעַ דָּרֶךְ עִיר דִּימִיטָא, שְׁהָוָא עִיר שֶׁל מִצְרָיִם וְזֶה
אָוֶרֶב כְּכָה וְזֶה כְּכָה מִתּוֹךְ דִּבְרֵיהֶם הַבָּגָתִי תִּכְפֵּחַ שְׁכָפִי הַגְּרָאָה
יְהָא דָּרְכֵנוּ מִבָּאָן לְצִידּוֹן וּמִשְׁם לְצִפְתָּת תּוֹבֵב"א [תְּבִנָה וְתִבְונָ]
בְּמַהְרָה בִּימִינוֹ, אָמַן], וְהִיא לֵי זֶה לְגִחָת וְלִסְימָן יִשְׁוּעָה שְׁאָנָי
מִדְבָּר תִּכְפֵּחַ מִדָּרֶךְ נִסְיעָתִי לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל:

כְּלָקָעַת עַצְוֹת קָרְבָּנוֹת

כ אֵין-אָפְשָׁר לִקְבַּל תֹּכֶחֶת וּמִזְסָר מִמּוּכִיחַי אֲמָת, בַּי אָם עַל-יְדֵי אֲמוֹנָה. בַּי הָאֲמוֹנָה הִיא בְּחִינַת יָדִים לִקְבַּל הַמִּזְסָר עַל יָדָם. אָבָל עַל-יְדֵי קָלְקוֹל הָאֲמוֹנָה חַמְצִישָׁלוּם, הוּא בָּא לְכִפּוֹרוֹת וְלֹאֲמוֹנוֹת כּוֹזְבִּוֹת וְלֹכְבָּה מִינִי לַיְצָנוֹת, וְאַינּוּ שׂוֹמֵעַ כָּלְלַ הַמִּזְסָר שֶׁל מִמּוּכִיחַי אֲמָת. עַל-פָּנָיו צְרִיכֵין לְשִׁמְרָה אֶת הָאֲמוֹנָה מִאַד שְׁלָא תִּתְקַלֵּל חַמְצִישָׁלוּם, בַּי הָעָקֵר הִיא הָאֲמוֹנָה וְהִיא כָּלְלַיּוֹת הַקְּדָשָׁה. וְאַז יִשְׁמַע וַיִּקְבַּל מִזְסָר אֲמָת וַיִּשְׁוֹב אֶל ה' וַיַּרְחִמֵּהוּ (שם).

ג צִרְיךָ לְקַבֵּל תֹּכֶחֶת שֶׁל אֲנָשִׁי אַמֶּת, וְאַפָּעָל פִּי שְׂהַתֹּכֶחֶת שֶׁלָּהֶם
הוּא לְפָעָמִים בְּדָרֶךְ בְּזִיּוֹן, כִּי הֵם סּוּבְלִים צָעַר גָּדוֹל מְאַתָּנוּ וּכְבוּ
(עין צדיק לט; ליקו"מ ל).

ל עליידי תוכחה זוכין לעשות צדקה וחסד, ועלידי זה זוכין להכגיע הוכחות חיזוגיות וממשלוּתם, ולהעלות ולהחות השכל דקדשה, ועלידי זה זוכין להשגת אלות (ליקומ' ל).

כל אדם צריך לדבר עם חברו ביראת שמים. כי יש בכל אחד מישראל דבר יקר שהיה בחינת נקודה טובה מה שאין בחברו. על כן צריך כל אחד לקבל מחברו מגקדתו הטובה, ועלידי שידברו זה עם זה ביראת שמים. גם לפעמים יכולין לקבל הנקודה טובה מחברו עליידי לבושין, דהיינו עליידי שיחת חילין שמדובר עמו, כי לפעמים יכולין לקבל רמזים והתוערות להשם יתברך לחברו עליידי שיחת חילין, כי לפעמים צריכה עריכת הנקודה להתלבש, והיא מתלבשת בדברים אלו, והוא מקבל ממה להתוער להשם יתברך. אבל העקר שיראה לדבר בכל פעם עם חברו ביראת שמים, כדי לקבל זה מгадתו הטובה, ועלידי זה יתבטל ממנו ערלה לבו, שהם כל התאות, שהם אהבות רעות, שהם חרפפת לב שהם שוברים לבו של אדם, ויזפה לאהבה קדושה (שם לד).

ועלידי שמשתדלים ועוסקים לקרב בני אדם להשם יתברך, ועלידי זה גשלם דעתו בשליםות גדול, עד שזוכה לדעת ולהشيخ כל מה שאפשר לאדם לידע ולהشيخ, מה שאפשר לאדם לידע יותר. ועלידי זה זוכה לבנים יכול לפקד עקרות (שם נג).

פרק טפערץ פְּנַעֲנָנָה חַזְקָעָה

והלכו ايזה זמן עד שהיו רואים (מרחוק) את האילן והסתכלו וראו, והגה אין האילן עומד במקום כלל כי אין לאילן מקום כלל ומחר שאין לו מקום, איך אפשר לבוא אליו? ואני (הינו זה ההזקיר) היהתי גם כן שם עמיהם ואמרתיהם להם: אני יכול להביא אתכם אל האילן

זֶקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

כ' אַפִּרְיוֹן פְּזֹהַרְתִּי תְּצִוָּל "אַגְּדָה מִקְוָה שְׁדָךְ אַחֲרֵי רַבְבָּשׂוֹ אֲזִיחָה תְּקִזָּה לְפָלָא" →
ב' "חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹרָעִי הַזָּאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׁבַּת תִּיקְוֹן המידות →
ב' →

כִּי זֶה הָאִילָן אֵין לוֹ מָקוֹם כָּלֵל, כִּי הוּא לְמַעַלָּה מִהַמְּקוֹם לְגִמְרִי,
וּבְחִינַת מִנְעָט מִחְזִיק אֶת הַמְּרֻבָּה הוּא עָדִין בַּמְּקוֹם כִּי עַל כָּל פְּנִים
יֵשׁ לוֹ מָקוֹם מִנְעָט רַק שֶׁהָוָא מִנְעָט מִחְזִיק אֶת הַמְּרֻבָּה אֲבָל עָדִין
יֵשׁ לוֹ מָקוֹם מִנְעָט עַל כָּל פְּנִים, וּבְחִינַת מִנְעָט מִחְזִיק אֶת הַמְּרֻבָּה
שִׁישׁ לֵי, (הִנּוּ לְבַעַל חַטּוֹתָרוֹת) הִיא בְּחִינַת סְוִף הַמְּקוֹם לְגִמְרִי,
שְׁמַשֵּׁם וְלְמַעַלָּה אֵין מָקוֹם כָּלֵל עַל בֵּן אֲנֵי יְכֹל לְשָׁא אֶת בְּלָבָם אֶל
הָאִילָן שֶׁהָוָא לְמַעַלָּה מִהַמְּקוֹם לְגִמְרִי (כִּי זֶה בַעַל חַטּוֹתָרוֹת הוּא בַמּוֹ
בְּחִינַת מִמְצָא בּוֹנְדָקָה וּבֵין לְמַעַלָּה מִן הַמְּקוֹם לְגִמְרִי כִּי יֵשׁ לוֹ בְּחִינַה עַלְיוֹנָה
שֶׁל בְּחִינַת מִנְעָט מִחְזִיק אֶת הַמְּרֻבָּה, שֶׁהִיא בְּחִינַת סְוִף הַמְּקוֹם מִפְשֵׁשׁ, שְׁמַשֵּׁם
וְהַלְאָה אֵין גִּמְצָא תְּבַת מָקוֹם כָּלֵל בִּי מִשֵּׁם וְלְמַעַלָּה הִיא בְּחִינַת לְמַעַלָּה מִן הַמְּקוֹם
לְגִמְרִי וְעַל בֵּן הָגָא יְכֹל לְשָׁא אֲוֹתָם מִתּוֹךְ הַמְּקוֹם, לְבְחִינַת לְמַעַלָּה מִן הַמְּקוֹם
וְהַבָּז) וְלִקְחָתִי אֲוֹתָם, וְגַשְׁשָׁאַתִּי אֲוֹתָם לְשֵׁם אֶל הָאִילָן הַגְּנָל.

גִּמְצָא שִׁישׁ לֵי הַסְּכָמָה מִהַגְּנָל, שִׁישׁ לֵי בְּחִינַה עַלְיוֹנָה שֶׁל מִנְעָט
מִחְזִיק אֶת הַמְּרֻבָּה (בְּשִׁבְיל זֶה הִיא גְּדֹמָה בַבַּעַל חַטּוֹתָרוֹת, כִּי הוּא נֹשָׁא
עַלְיוֹ תְּרִיבָה, כִּי הוּא בְּחִינַת מִזְעָט מִחְזִיק אֶת הַמְּרֻבָּה הַגְּנָל) וְעַתָּה אֲנֵי נֹתֶן
לְבָם זֶאת בְּמִתְגָּה שְׁתָהִיו בְּמוֹגִי וְגַעֲשָׁה שֵׁם שְׁמַחָה גְּדוֹלָה וְחִדּוֹה
רַבָּה מַאֲד.

שְׁלָקָה שְׁלָקָה שְׁרָאָה הַשְׁלָקָה

(יל) אם עלתה בו חזיות בעניין שפסול או שהוא מנומר אם
בשקלפו חזר למראה האתרוג בשר (לאחר שנקלף ולא חסר כלום): (טו)
נפל עליו מים בתלויש ותפח או סרה או שהוא כבוש בחומץ או
մבושל או מנומר פסול: (טו) אם הוא שחור או לבן במקום אחד
פוסל ברובו בשניים או בשלשה מקומות דינו כחזית ליפסל אפילו
במיוטו: (יז) מקום שהאתרוגים שלהם כعين שחורות מעט
בשרים ואם היו שחורים ביותר כאדם כושי הרי זה פסול בכל

זֶקְנָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

סִדְרַ חַלְמֹד לִיּוֹם י' אַלְול

מקום: (יח) העגול ככדור פסול: (יט) גדו בדפוס ועשאו כמוין בריה אחרת פסול עשו כמו ברייתו אע"פ שעשו דפין דפין כשר: (כ) התיום דהינו שגדל שנים דבוקים זה בזה כשר: (כל) הירוק שדומה לעשב השדה פסול אא"כ חוזר למראה אתרוג בשמשהין אותו כשר: (ככ) שיעור אתרוג קטן פחות מכבייצה פסול אבל אם בכיביצה אפילו אם הוא בסור שעדיין לא נגמר פריו כשר ואם היה גדול כל שהוא כשר:

סימן תרmeta (ה) כל ארבעה מיניהם פסולים בגזול ובגנווב בין לפני יאוש בין לאחר יאוש אבל גזול וקנווב ולא סיווע המצוה בגון גזול לולב ושיפחו כשר דקניה בשינוי מעשה ומיהו לא יברך עליו ויש מי שאומר שלא נפסל גזול וגנווב אלא לגנוב ולגזול עצמו אבל לאחרים כשר בשאר הימים חזץ מיום ראשון: הגה ומשום זה יש ליזהר שלא יקצץ ישראל בעצמו אחד מאربعה מיניהם שבולב לצורך לולבו דקרקע אינה גזלת וסתם עכו"ם גזלי קרקע הם ויבא בגזילה לידי אלא יקצתנו עכו"ם ויקנה מהם (תשובה הרשב"א סימן תנ"ב: הגהות אשיר"י ס"פ לולב הגזול) ואין חילוק בזה בין ארץ ישראל או חזצה לארץ (א"ז) לולב שאגדו עכו"ם ועשאו כשר כמו סוכת עכו"ם (מדכי הל' קטנות): (ב) וכן שאל ביום ראשון משום דברענן לכם: הגה והמודר הנאה מלולבו של חבירו או מלולבו של עצמו אינו יוצא בו ביום אי' דלא هو שלכם. (תשובה רשב"א סימן תנ"ז ותשמ"ז): (ג) וכן של עיר הנדחת ושל אשירה של ישראל פסול אבל של עבודת כוכבים לבתיחה לא יטול ואם נטל יצא מיום אי' ואילך דלא בענן לכם: הגה ודזוקא שלא נתכוין לזכות בו אבל אם נתכוין לזכות בו ה"ל של ישראל דיינו יוצא בו ודזוקא קודם שנתקובל אבל אם נתקובל בידי עכו"ם אפילו מכוין לזכות בו אח"כ יוצא בדיעד (רבינו ירוחם נ"ח ח"ג ור"ז) ועיין לעיל סימן

נְתַן וְלَا יַעֲבֹר

אָמֵן
בָּרוּךְ הוּא שֶׁפָּרָץ זָהָר מִקְוָה שֶׁדֶבֶר רַבָּנוּ שֶׁזֶה תְּקֹזָז לְפָלָא
חַק נְתַן וְלֹא יַעֲבֹר יָצָא לְאוֹר עַי הַזָּאת נִצְחָת שְׁעִיר וְאַגְּזָה שְׁיִשְׁבַּת תִּיקְוָן המידות

תקפ"ו: (ל) גנות הצעירים של עובדי כוכבים וכיוצא בהם מבתי שימושם מותר ליטול שם לולב או שאר מינים למצוה (ואפילו אילן גטו עבودת כוכבים כל זמן שאין עובדין אילן) (רבינו ירוחם נ"ח ח"ג):

סְפָרָר לְקָאָטָא תְּפָלָה תְּשִׁיחָת

תְּפָלָה מֶל תִּפְאָה: {מיומל ע"פ תלוכ פ"ז} "אָנָי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרֹעָה בְּשֻׁוּשָׁגִים" אָבִי שְׁבָשָׁמִים, "מַלְכִי וְאֱלֹקִי אֲלֹיךְ אַתְפָּלָל, ה' חִקְרַתְגִּי וְתַדָּע, אַתָּה יִדְעָת שְׁבַתִּי וְקוּמִי בְּגַתָּה לִרְעֵי מֶרְחֹק, אָרְחֵי וּרְבָעֵי זְרִית וּכֶל דָּרְכִי הַסְּכָנָתָה, בַּי אֵין מֶלֶת בְּלִשּׁוֹגִי הַזֶּה יִדְעָת פָּלָה, אָחֹור וּקְדָם צִרְתָּגִי וְתַשְׁתַּת עַלִי כְּפָכָה פְּלִיאָה דָעַת מִמְּנִי גַּשְׁגָּבָה לֹא אָכַל לָה, אָנָה אַלְךְ מִרְזָחָה וְאָנָה מִפְּנִיךְ אָבָרָח, אָמ אָפָק שָׁמִים שֵׁם אַתָּה וְאַצְיָעָה שָׁאָל הַפְּנִים}:

תפב: רבונו של עולם מלא רחמים, חושב מחשבות לבלי ידה מפה נדחת, רחם עליינו למעון שמה, וקבע ניחינו מארבע בגפות הארץ, בקש ברחמים צאן אובדות, צאן נדחת ו אין מקבץ: רבונו של עולם "תעייתי בשח אוּבד בקש עבדך" רבונו של עולם מרוב עני ועמל ו מרוב עצם עונoti ופשען הרבים והעצומים בלי שעור וערך ומספר, ומעצם בלבול דעתתי מרבי הפגמים שפגמתי בעונoti מעוזדי עד היום זהה, על בן איגי יכול לפתח פי לדבר כלל, וקשה ובגד עלי מאד לפרש שיחתי לפניך, גם אי אפשר לפרש כלל שיחתי לפניך בכלל אשר עם לבבי, כי "צרות לבבי הרחיבו" מאד, אשר לא יספיק הזמן לפרש, כי רבות אנחותי ולבי דמי, אבל אף על פי בן היצקתני רוחי ועצור במלין לא אוכל, אמרתי אשיחה וירוח לי, אדברה וי עבר עלי מה, אולי אזכה עתה למצאה הגדה טוביה השיך ללב עתה באמת, שאזכה על ידה לשוב אליך מעתה באמת ואיך שהוא איך שהוא, איך שגפלנו וירדנו בגלות

המר הזה למקומות שירדנו כל אחד לפיו ירידתו, עם כל זה עדין חובה علينا על כל אחד ואחד, לחתר ולבקש ולחפש אחר אבדותינו התרבות והעצומות מאי בלי שעור וערה, אשר אבדנו בגלגול זה ובגלגולים אחרים, על ידי תאوتינו הרעות אולי נזקה לעזר רחמים גדולים אצל בעל הרחמים המרחם על כל האובדים והנדים, הגוזר בתורתו להשב אבדות אולי יש תקוה למצאה איזה אבדה מאבדות נפשנו הربים, אולי נזקה למצאה מקצתם או כלם ואף על פי שאני בעצמי החיב מכל הצדדים, כי אבדתי לדעת מה שאבדתי, ובעונותי הربים מחמת תאומי הרעות, הייתה במו שוטה המאבד מה שנותגין לו, אף על פי כן אולי נזקה ברחמייך למצאה עוד איזה נקודה טובה אמתית שתוכל להתגבר על כל מה שאני צריך להתגבר, באפنو שאזקה מעתה לשוב אליך באמת, ולחפש ולבקש ולמצאה כל אבדות ואבדת אחרים להшибם כלם למקומות הראוי למקור שבחצבו משם, באפנו שיתקנו כלם בתכליות התקון באמת ברצונה הטוב:

תפגו: רבונו של עולם מלא רחמים, אתה גלית לנו על ידי חכמיך הקדושים, שהעיקר הוא תקוון הברית, כי זה עקר הנסיוון והמתකלא של כל אדם בעולם הזה, ורק בשבייל זה בא האדם לעולם הזה כדי שייתגעה בגוף זה, ועל ידי זה יזקה למה שזקה אם יעמוד בגוף ובצروف הזה, אשר כל התורה כליה תלואה בזה, כי שמירת הברית הוא יסוד הכל ועתה מה אומר ומה אמר דבר, אחרי שפגמתי הרבה בפגם הברית באשר פגמתי (ובפרט וכו'), "על בן דברי לעו", ואני יודע מהיכן להתחילה לדבר אבל כבר גזרת علينا על ידי צדיקיך האמתיים לצעק אליך תמיד, ולהתפלל ולהתagnar לפניה תמיד בין בעלה בין בירידה לפיו בחינתנו, היה איך שיתה לא

נָחַרְיָשׁ וְלֹא גִּשְׁקַט מֵלִזְעָק וְלִצְעָק וְלַהֲתַחְגֹּן אֶלְיָה תָּמִיד, כִּי חִסְדִּיך
לֹא תִּמְיָם וּרְחַמְּיךָ לֹא בְּלִים כִּי אַתָּה ה' אֱלֹקֵינוּ גָּדוֹלָת מַאֲד,
וּבָגְדוֹלָתךְ כִּי חִסְדִּיךָ וּרְחַמְּיךָ, וּבָאָשֶׁר לְגָדוֹלָתךְ אֵין חִקָּר, כִּי אֵין חִקָּר
לְרַחֲמִיד וּחִסְדִּיךָ:

תפָד: וְבַכּוֹן יְהִי רְצׁוֹן מַלְפְגִיד ה' אֱלֹקִי אֶבְוֹתִי, שְׁתָאֵיר עִינִי
בְתֹרְתָה, וְתוֹרְגִי וְתַלְמְדָגִי שְׁאֹזֶבֶה לִידָע וְלַהֲשִׁיג וְלַהֲבִין דְבָרִי
תֹרְתָה הַקְדוֹשָה, אֲשֶׁר צִוִית עַלְינוּ לְבִזּוֹן בְּנוֹת אֶלְול בְשִׁבְיל תָקוֹן
הַבְרִית, "כִי בָעָר אָנְכִי מַאֲיִשׁ וְלֹא בִינַת אָדָם לִי", וְאַיִגִי יוֹדֵע הַדָּרֶך
כָּל לְבִזּוֹן בְּנוֹת רְחִם עַלְיִ לְמַעַן שְׁמָך, וְקַדְשָׁגִי בְקַדְשָׁתָה הַעֲלִיּוֹנָה,
וּפְתָח לְבִי בְתַלְמוֹד תֹרְתָה, וְעַזְרָגִי וְזַבְגִי לְלַמְד וְלַהֲבִין כָל הַכְנוֹת
אֶלְול וְכָל הַתּוֹרוֹת הַשְׁיִיכִים לֹזָה, וְאֹזֶבֶה לְמַצָּא בָּהָם דָרֶך נְכוֹן וַיְשַׁר
לְהַתְקִיב אֶלְיךָ תָמִיד בְכָל עַת וְאֹזֶבֶה לְהִזְוֹת בְקִי בְהַלְכָה, בְקִי
בְרַצּוֹא בְקִי בְשׂוֹב, בְקִי בְעִיל בְקִי בְגַפְיָק, וְלַקִים בְאֶמֶת וּבְשִׁלְמוֹת
מִקְרָא שְׁבָתוֹב: "אִם אָסַק שְׁמִים שֵׁם אַתָּה וְאַצְיָעָה שָׁאֹל הַגָּך", עד
שְׁאֹזֶבֶה לִילָד בְדָרְכֵי הַתְשׁוּבָה בְאֶמֶת תָמִיד וְאַתָּה בְרַחְמִיד תִפְתַח
יָדָה, וְתַהְיָה יְמִינָה פְשׁוֹטָה לְקַבֵּל שְׁבִים, עד אֲשֶׁר גַזְפָּה לְהַמְשִׁיחָה
וְלַתָּקוֹן כָל הַתְקוֹנִים הַגְמַשְׁכִין עַל יְדֵי הַיְהוּדִים וְהַכְנוֹת שֶׁל אֶלְול,
בְאָפָן שְׁגַזְפָּה מִהְרָה לְתָקוֹן הַבְרִית בְשִׁלְמוֹת וּבְרַחְמִיד הַרְבִים
תְצַוָּה לְמַלְאָכִיךְ הַקְדוֹשִׁים הָאוֹחֶזִים בְּיָדָם שׂוֹפְרוֹת הַמִּמְגִים לְבָקֵש
וְלַחֲפֵש וְלַחֲפֵר וְלַחֲתֵר אַחֲר אֲבָדוֹת, שְׁיִשְׁתְּדָלוּ בְתָקוֹן גַפְישָׁנוּ,
וַיְבָקֵשׁ וַיְחַפֵּר אַחֲר כָל הָאֲבָדוֹת שְׁאָבְדָנוּ בְעֵגִינוּ מַעֲזִדָנוּ עד הַיּוֹם
הַזֶּה, עַל יְדֵי תָאֹתִינוּ הַרְעוֹת, וּבְפִרְט עַל יְדֵי פָגָם הַבְרִית אֵת כָל
מַה שְׁאָבְדָנוּ בְגָלְגָול זה וּבְגָלְגָולִים אַחֲרִים, הַכָּל יְחַפֵּר וַיְחַפֵּשׁ
וַיִּמְצָאוּ כָלָם מַהְרָה, וַיְחַזֵּר אָוֹתָם לָנוּ, בְאָפָן שְׁיִתְקָנוּ גַפְשׁוֹתִינוּ
עַל יְדֵי זה בְתִכְלִית הַתָּקוֹן בְאֶמֶת בְרַצּוֹנָה הַטוֹב: